

Svjetlosno onečišćenje u domaćim i stranim zakonima i propisima

KAKO I ZAŠTO DO MANJE SVJETLOSNOG ONEČIŠĆENJA?

■ Željko KREVZELJ, mag. ing. oecoing.
mr. sc. Igor RAGUZIN, dipl. ing.

Područje zaštite od svjetlosnog onečišćenja je razmjerno novo i u Hrvatskoj i u svijetu. Kako nema europske direktive koja propisuje obvezu donošenja zakonodavnog okvira u članicama Europske unije u svrhu zaštite od svjetlosnog onečišćenja, Hrvatska je Zakonom o zaštiti od svjetlosnog onečišćenja (NN 114/2011) uredila načela i mjere zaštite od prekomjerne osvjetljenosti, način utvrđivanja standarda upravljanja osvjetljenošću te ograničenja i zabrane.

Svjetlosno onečišćenje je promjena razine prirodne svjetlosti u noćnim uvjetima koja je uzrokovana emisijom svjetlosti iz umjetnih izvora

i koja štetno djeluje na ljudsko zdravlje i ugrožava sigurnost u prometu zbog bliještanja ili koja zbog neposrednog ili posrednog zračenja svjetlosti prema nebu ometa život i/ili seobu raznih životinja i rast biljaka, ugrožava prirodnu ravnotežu na zaštićenim područjima, ometa profesionalno i/ili amatersko astronomsko promatranje neba ili koja zračenjem svjetlosti prema nebu nepotrebno troši električnu energiju i narušava sliku noćnog krajobraza.

Danas ne postoji nijedna europska direktiva koja propisuje obvezu donošenja zakonodavnih akata u članicama Europske unije u svrhu propisivanja obveze zaštite od svjetlosnog onečišćenja. Unatoč tome, brojne članice EU-a su zakonskim ili podzakonskim aktima, preporukama ili smjernicama u posljednjih 10 godina propisale neki oblik zaštite od svjetlosnog onečišćenja.

Zakon o zaštiti od svjetlosnog onečišćenja

Svjetlosno onečišćenje u smislu opterećenja okoliša podrazumijeva promjenu razine prirodne svjetlosti u noćnim uvjetima, što je uzrokovano unošenjem svjetlosti proizvedene ljudskim djelovanjem. Uzme li se u obzir činjenica da je Zakonom o zaštiti okoliša (NN 80/2013 i 78/2015) jasno iskazano da sastavnice okoliša moraju biti zaštićene od opterećenja, zaštita od svjetlosnog onečišćenja svakako ima za cilj očuvanje okoliša, što postiže propisivanjem mjera zaštite od nepotrebni, nekorisni ili štetni emisija svjetlosti i zaštite noćnog neba od prekomjernog osvjetljenja. Stoga je 2011. donesen Zakon o zaštiti od svjetlosnog onečišćenja (NN 114/2011) koji je stupio na snagu 1. siječnja 2012. godine. Njime su navedena su i definirana načela zaštite, subjekti koji provode zaštitu, način utvrđivanja standarda upravljanja osvjetljenošću u svrhu smanjenja potrošnje električne i drugih energija i obvezni načina osvjetljavanja te su utvrđene mjere zaštite od prekomjerne osvjetljenosti, ograničenja i zabrane u vezi sa svjetlosnim onečišćenjem. Uz

**CIJELI ČLANAK
PROČITAJTE U TISKANOM
IZDANJU ČASOPISA**